

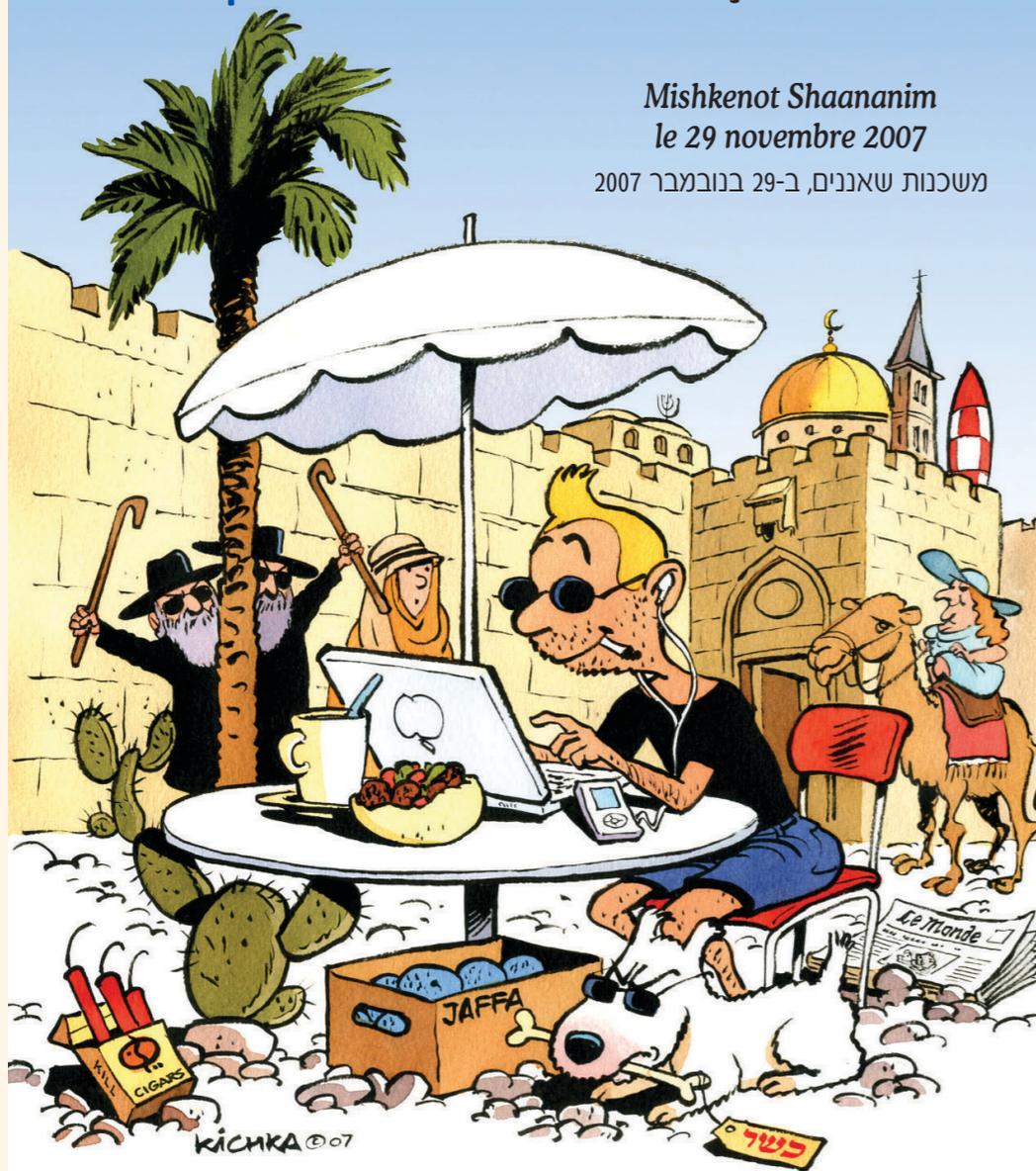
Tintin à Jérusalem

Hergé et la Politique

טינטין בירושלים הרדה והפוליטיקה

Mishkenot Shaananim
le 29 novembre 2007

משכנות שאננים, ב-29 בנובמבר 2007

ציור: ספי שפירא

Tintin à Jérusalem

Hergé et la Politique

Colloque à l'initiative de l'Ambassade de France en Israël, de l'Ambassade de Belgique en Israël et avec la collaboration de l'Académie Bezalel de Jérusalem et du Musée Israélien du Cartoon de Holon

Mishkenot Shaananim, le 29 novembre 2007 (Kaf-Tet be-November !)

Le 22 mai 2007, Georges Remi, autrement dit Hergé, aurait eu 100 ans. On peut dire de lui qu'il a inventé la bande dessinée moderne. Les aventures de Tintin ont exercé — exercent toujours — une véritable fascination sur des générations d'enfants, les accompagnant dans leur maturation, leurs vignettes s'inscrivant dans leur mémoire comme la trace indélébile des étapes de leur développement. Hergé pensait sans doute décrire son temps ; il a contribué à le concevoir — en l'imageant, il l'a imaginé ; en le purifiant, il l'a rendu plus dense, plus désirable. Limpidité du dessin, mais aussi actualité brûlante des récits qui ont incité les jeunes gens à se projeter dans le monde. Tintin est d'hier et d'aujourd'hui. Même si l'on peut contester certains de ses choix politiques et moraux enracinés dans l'idéologie de son temps, ses intuitions essentielles restent d'une brûlante actualité. Hergé n'a pas infantilisé les enfants ; il leur a présenté un monde ouvert et délibérément politique.

Clin d'œil, que le titre de ce colloque, « Tintin à Jérusalem », qui viendra questionner les intuitions d'Hergé, le soubassement politique de ses récits, qui cherchera à les contextualiser, qui visera à les commenter. Des historiens, des écrivains, des dessinateurs parmi les plus grands du moment, se proposent ici de réfléchir ensemble sur ce qui est bien plus qu'une œuvre — un contenant : la toile vierge où tant de vies sont venues se dessiner... Invitation au voyage, au plaisir du commentaire, sans jamais oublier celui de l'image... Venez nombreux !

Inscription obligatoire (et gratuite) au 03 796 80 37
Conférences en français - traduction simultanée en hébreu

טינטין בירושלים

הרז'ה והפוליטיקה

כנס ביוזמתה של שגרירות צרפת בישראל, שגרירות בלגיה בישראל ובשיתוף האקדמיה בצלאל בירושלים והמוזיאון הישראלי לקריקטורה בחולון

משכנות שאננים, ב-29 בנובמבר 2007 (כ"ט בנובמבר)!

22- במאי 2007, ג'ורג' רמי, הידוע בשם הרז'ה, לו היה חי, היה בן 100.

ניתן להגדיר אותו כממציא הקומיקס המודרני. הרפתקאותיו של טינטין, הצליחו ועדיין מצליחות להקסים דורות של ילדים, כאשר הן מלוות אותם עד להתבגרותם, והאיורים שבהם נצרכים עמוק בזיכרונם, מטביעים את שלבי התפתחותם בסימן שאינו ניתן להסרה.

הרז'ה רצה ללא ספק לתאר את תקופתו; הוא תרם להגות שלה - בכך שצייר אותה; הוא גם צייר אותה בנפשו - בכך שטיהר אותה; הוא הפך אותה תמציתית יותר, נחשקת יותר.

צלילותו של הציור, אך גם האקטואליה הבודרת שבסיפורים, עודדו בני נוער להשליך עצמם בעולם. טינטין הוא איש העבר וההווה. אף אם ניתן להתווכח על כמה מן הבחירות הפוליטיות והמוסריות שלו, המושרשות באידיאולוגיה של תקופתו, האבחונים המהותיים שלו נותרות כאלה של אקטואליה בוערת.

הרז'ה לא הפך ילדים לאינפנטילים, הוא הציג בפניהם עולם פתוח ופוליטי במכוון.

בקריצה מסוימת, מכונה הכנס "טינטין בירושלים". כנס אשר ינסה להעלות שאלות באשר לאבחונים של הרז'ה, לחשוף את הבסיס הפוליטי של סיפורו, וינסה גם לשים אותם בקונטקסט הנכון, ולכוון לפרשנותם.

יגיעו היסטוריונים, סופרים ומאיירים מהגדולים ביותר החיים כיום, אשר מציעים כאן לחשוב יחד על דבר שהנו הרבה יותר מסתם יצירה - זוהי מעטפת: קנבס חלק עליו ציירו אין ספור סיפורי חיים.

הזמנה למסע, לעונג שבפרשנות, מבלי לשכוח ולו לרגע את האימאד... בוא בהמוניכם!

ההרשמה חובה (וחינם) בטלפון 03-7968037
ההרצאות יתקיימו בצרפתית, תרגום סימולטני לעברית

10.00 מושב בוקר:

פתיחת הכנס - הצגת המרצים, ברכות: מישל קישקה, טובי נתן.
מנחה מושב הבוקר: עמנואל הלפרין

1. פייר אסולין: הרז'ה והפוליטיקה

בליבת הדברים: יוצגו שתי גרסאות של "טינטין בארץ הזהב השחור" - השוואה בין הראשונה, הכוללת קטעים המתרחשים בפלסטין והשנייה ללא ההתרחשויות בפלסטין.

פייר אסולין, סופר ועיתונאי, הוא אחד הפרשנים הכי מפורסמים של החיים הספרותיים הצרפתיים. הוא פרסם ביוגרפיה בהשראתו של הרז'ה, הרז'ה - ביוגרפיה, פריס, הוצאת פלון, 1996.

2. דניאל קוברור: טינטין בקונגו בתקופת הקולוניאליזם האירופאי:

בליבת הדברים: הוויכוח העכשווי סביב האלבום "טינטין בקונגו".

דניאל קוברור, עיתונאי המתמחה בארכיטקטורה וקומיקס. עורך של המוסף התרבותי של העיתון "לה סואר", העיתון הבלגי המוביל בשפה הצרפתית. פרסם שני ספרים על יצירתו של הרז'ה.

3. דב אלפון: מדוע טינטין היה מחמיץ את "העלייה שלו"?

דב אלפון: העורך הראשי בהוצאה לאור כינרת-זמורה בתל-אביב. לשעבר העורך הראשי של המגזין של עיתון "הארץ" ומנחה תוכנית הטלוויזיה "נספח תרבות". משקיף מנוסה של סצינת התרבות הישראלית.

4. רב שיח עם דב אלפון, פייר אסולין, דניאל קוברור: האם הרז'ה ניטרלי? האם טינטין מסוכן?

13.00 ארוחת צהרים

14.30 מושב צהרים:

מנחה את הדיון של אחר הצהרים: טובי נתן

5. דידייה פסמוניק: מימי הביניים עד הרז'ה - הצגת היהודים בתרבות הבלגית המצויירת.

דידייה פסמוניק הוא מוציא לאור ועיתונאי. הוא מנהל את הסוכנות BD. הוא גם יועצה של התערוכה "מסופרמן עד לחתולו של הרבי" שפתחה את שעריה ב-16 באוקטובר במוזיאון האומנות וההיסטוריה של היהדות בפריז.

6. פלנטו וקישקה: ההשפעה של הרז'ה על עבודתם של שני הקריקטוריסטים הפוליטיים הגדולים

דיון, החלפת דעות, דוגמאות רבות של ציורים וניתוח.

פלנטו הנו צייר סאטירי צרפתי. החל משנת 1972, הוא מלווה כל מהדורה של העיתון "לה מונד" בציור החושף את זווית הראיה שלו על הפוליטיקה של אותו היום ומלווה את השבועון "לה אקספרס" בקריקטורה אישית הרפה.

מישל קישקה הוא קריקטוריסט ומרצה באקדמיה בצלאל. ההומור השנון שלו וכמו גם החוש האקוטי שלו לקריקטורה, הפכו אותו לאחד ממאיירי העיתונות המוערכים ביותר על ידי הציבור הישראלי.

7. רב שיח ומסקנות עם פייר אסולין, פלנטו, דניאל קוברור, מישל קישקה, דידייה פסמוניק ודב אלפון:

מה יכולה להיות ההשפעה הפוליטית של ציור?

18.00 סיום

10h00 Matinée :

Ouverture du colloque - *Présentation, remerciements* : Michel Kichka, Tobie Nathan.
Animation de la matinée : Emmanuel Halperin

1. Pierre Assouline : *Hergé et la Politique*

Focus : les deux versions de *Tintin au pays de l'Or Noir* - comparaison de la première comprenant des scènes en Palestine et de la seconde.

Pierre Assouline, écrivain et journaliste, est l'un des plus grands commentateurs de la vie littéraire francophone. Il a publié une biographie inspirée de Hergé : *Hergé : biographie, Paris, Plon, 1996*.

2. Daniel Couvreur : *Tintin au Congo à l'ère de la colonisation européenne*

Focus : polémique actuelle autour de l'album *Tintin au Congo*.

Daniel Couvreur est journaliste spécialisé en architecture et en BD. Il est actuellement responsable du Mad, le supplément culturel du journal "Le Soir", premier quotidien belge de langue française. Auteur de "Les vrais secrets de la Licorne" et de "A la recherche du trésor de Rackham le Rouge" aux éditions Moulinsart, 2006 et 2007.

3. Dov Alfon : *Pourquoi Tintin devait rater son Alyah ?*

Focus : La place de la BD dans l'imaginaire culturel israélien.

Dov Alfon est Directeur éditorial des Editions Kinneret-Zmora à Tel Aviv. Ancien rédacteur en chef du "Haaretz Magazine" et animateur de l'émission télévisée "Attaché culturel". Observateur chevronné de la scène culturelle israélienne.

4. Table ronde avec Dov Alfon, Pierre Assouline, Daniel Couvreur : *Hergé est-il neutre ? Tintin est-il dangereux ?*

13h00 Déjeuner

14h30 Après-midi :

Animation de l'après-midi : Tobie Nathan

5. Didier Pasamonik: *Du moyen-âge à Hergé — la représentation des Juifs dans la culture belge de l'image*

Didier Pasamonik, journaliste et éditeur, dirige l'agence de presse L'Agence BD. Il est le conseiller scientifique de l'exposition "De Superman au Chat du Rabbim" qui s'est ouverte le 16 octobre au Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme à Paris.

6. Plantu et Kichka : *L'influence d'Hergé dans l'oeuvre des deux grands caricaturistes politiques*

Exposé, discussions, nombreux exemples de dessins et analyse.

Plantu est un dessinateur satirique français. Depuis 1972, il accompagne chaque livraison du journal *Le Monde* d'un dessin révélant sa vision de la politique du jour. Il accompagne *L'Express* d'un dessin hebdomadaire percutant.

Michel Kichka est cartooniste, conférencier à l'Académie Bezalel. Son humour décapant et son sens aigu de la caricature en ont fait l'un des dessinateurs de presse les plus appréciés du public israélien.

7. Table Ronde et conclusion avec Pierre Assouline, Plantu, Daniel Couvreur, Michel Kichka, Didier Pasamonik et Dov Alfon : *Quelle peut être l'influence politique d'un dessin?*

18h00 Clôture